

præsentि etiā coniuges. Sic raptor puellæ A desponsatæ, & sponsa prostituens se adulterij pœnam incurrebat in lege. Sed pactio Iacobi de Rachel erat de futuro: ducam post septem annorū seruitutem. Proprie igitur nondum vxor erat, sed sponsa. **QVI A C O M P L E T I S V N T D I E S M E I .** Ratio petitionis ab æquo; quia absoluī seruitum septenne. Ergo debetur mihi sponsa ex pacto. Sic recte exponit Onkelos: *Completis sunt dies seruitutis mee.* Aliqui volunt Iacobum prætexere etatem ingrauescentem: sed alienē. **V T I N G R E D I A R A D E A M .** Nempe in cubile & vt sponsus thorū. Phrasī hac verecunde cōiugalem concubitum scriptura notat. Exacto seruitutis tempore, & conditione pactionis fideliter præstata, non tamen rapit, sed à parēte sibi tradi petit vxorem. Ita quod iustum est, discamus iuste persequi. Docet vero, coniugium à liberis tunc legitime contrahi, cum sit parentum consensu & traditione. Id Canones etiam volunt 32. quæst. **C** 2. c. non omnis. Cum dicuntur paterno arbitrio feminæ iunctæ viris, datur intelligi, quod pater-nus consensus desideratur in nuptiis: nec sine eo legitima nuptia habeantur, iuxta illud Euaristi Papæ: *ALITER non sit legitimum coniugium, nisi à parentibus tradatur.*

22. CONGREGAVIT ERGO LABAN. Coniuuiū nuptiale socer instituit cōuocatis omnibus viris illius loci, hoc est, ciuibus vrbis Haran. Syncedoche pro plurimis. Iam olim ob dignitatem matrimonij nuptiæ solebant solennitatibus coniuualibus celebrari, etiam apud Iudeos; vt historia sacra vtriusque Testamenti docet. Iud. 4. nuptiæ Simsonis durabant septem dies. Sic nuptiæ Tobiae celebratæ leguntur cap. 14. & nuptiæ Canenses Iohan. 2. &c. Licet vero non sit de substantia matrimonij celebritas nuptialis: est tamen in ea honestas & decentia, & ingens Reipubl. utilitas, tum quo matrimonialis contractus testatior existat, tum quo coniuges & filij nati co-

gnoscātur legitimi, & liquide discernantur ab illegitimis. Qua de causa etiam noue nupti in Ecclesia publice renunciantur, & solenni benedictione inauguraruntur.

23. F V I T A V T E M V E S P E R I , A C C E P I T L E A H . Dolus Laban plane lenoniū patre indignus. Nuptias facit, cum Rachele, quam hauddubie tradidit in ciuum cōspectu. Vesperi pro Rachele supponit Leam: ad quā Iacob ingressus est maritaliter ratus esse dilectissimā sponsam Rachelem: In quo dolo turpissimo multiplex peccatum occurrit. **Labanis domo** Laban peccat in se perfidia; quia **con-lus supposita** tra pacta non dat vxorem quam debe- **Lea turpifi-** bat; dat vero eam, de qua non interuer- **muss.** nerat consensus & pactum. **Secundo pec-** cat in Leam filiam, quam inducit, vt stu- **prum patiatur** à non marito, & periculo perpetuæ infamiae exponit: quia si Iacob noluisset eam retinere vxorem, flagitio- **so stupro infamis** erat futura. **Tertio pec-** cat in Rachelem, quam dilectissimo suo sposo fraudat. **Quarto** denique peccat in Iacobum, cui nō solum sponsam per- fide furatur, sed etiam ad se polluendum incesto adulterio, quod fuit in concubi- tu cum germana sorore legitimæ vxoris, eum inducit. Etsi autem flagitiose pec- cat Laban adducens Leam Iacobo: tamē & ipsa peccat auscultando patris turpi consilio, & non solum forori debitum torum præripiendo, sed etiam volunta- **rie stuprum faciendo.** Iacob etsi errore excusatur à stupro & adulterio: quoniam affectu maritali cognoscit alienam pro sua; tamen negligentia culpa omnino non vacat. Circumspectus enim torum maritalem curare & adire debuit. recte tamen socero dolum imputat, & perfidiam exprobrat.

25. M A N E F A C T O E C C E E R A T L E A H . Quod fraudem noctu non ani- maduertit, apparent. In tenebris enim discernere non potuit sponsam suam ab aliena. Et Leah seu virginali pudore,

e seu